

[Faint, illegible handwritten text]

dot. (oryg.)

"Dziękuję"

Pohl-Górna Halina

ps. "Ewa"

I/1. RELACJA

- Dwa egzemplarze relacji Haliiny Górnej z d. Pohl ps. "Esa",
z poprawkami i skreśleniami. Brak autora i daty.
MSP/Hp - K. 6, s. 1-6.

1/1/1

Halina Górna z d. Pohl, ps. "Ewa"

Urodzona 30 IV 1918 w Poznaniu, córka ~~Pohl-Górna Halina Władysława ps. "Ewa"~~ ~~ów. W 1939 studentka na Wydz. Humanistycznym~~
~~Walentego i Władysławy Ludwiczak ur. 30.04.1918 w Poznaniu.~~

~~Gimnazjum/1937/, mgr. U.W./1949/, Przynalność organizacyjna: Sodalicja
Meriańska, Noga/Narodowa Organizacja Gimnazjalna, Bd k. 1934 działalność
w harcerstwie /gromady zachow., kursy szkoleniowe, zloty/Spala 1935/,
Pikiliszki k/Wilna/1937/, publikacje na łamach "Orląt" pismo młodzieży
gimnazjalnej "Na tropie" Organ Naczelnych Władz Z.H.P.~~

~~Umówiła się do im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Wanku)
W okresie studiów należała do Akademickiego Koła Harcerskiego, z którego
Wojennych w IX 1939 w Pogotowiu Harcerok. W XI 1939 wraz z rodziną wyjechała
wynodził się legendarny Murier z Warszawy, Jan Nowak Jeziorański i Nacze-
lik Szarych Szeregów Florian Marciniak z Poznania zamienka w Warszawie.
przez Niemców~~

Pełniąc funkcje przybocznej Hufcowej przy Komendzie Z.H.P.
na kurso-konferencjach przygotowywałam się do organizowania gromad zucho-
wych dla dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych. / Wa-wa Instytut
dla Głuchoniemych, Łaski/rok 1938. / W miesiącach letnich organizowałam
i prowadziłam kolonie dla zuchów z Wolnego miasta Gdańsk/Sulmino
1938 i 1939/.

~~Podczas działań wojennych w IX 1939 w Pogotowiu Harcerok. W XI 1939 wraz z rodziną~~

~~Służba w Wojennym pogotowiu Harcerok: Zaprzyśnięcie /Buczeleń
k/Olkusza /alarmowa zbiórka uczestniczek kursu dla plm, noc 28/29 sier-
pnia 1939 /. Przydział: Poznań /zadanie: organizowanie punktów sanita-
rno-gospodarczych dla cywilnej ludności. Realizacja: nieudana próba
dotarcia na przedpola Warszawy. Transport organizowała kom. Warsza-
wskiego Pogotowia Harcerok, Irena Kisielnicka-Łukomska. Po zbombardowaniu
torów kolejowych i kraksie samochodu zadanie realizują harcerki, z AKHY
/Sabina Łukomska, Danuta Marciniak, Halina Pohl przy współpracy z komite-
tem Obywatelskim i PCK /miasteczko Witkowo k Gniezna/4.09.-20.09 1939/~~

Kontynuacja harcerskiej pomocy w Poznaniu zajętych przez wojska
niemieckie, pod rozkazami komendantki Pogotowia Wojennego hm. Bratumiły
Antoszewskiej-Musidlowskiej do dnia mojego wysiedlenia z rodzicami i
siostrami z domu rodzinnego/18 listopad 1939/

W obozie przejściowym Poznań-Główna przebywałam do 18 grudnia,
z innymi więzionymi harcerkami organizowałyśmy zabawy i opiekę nad dzie-
ćmi. Po nieudanym zakwaterowaniu naszego transportu w Sokoławie Podla-
skim pociąg stał na Dworcu Gdańskim w Warszawie. Udało się nam wydostać
i w Warszawie przetrwać do do 30 sierpnia 1944 roku.

Od stycznia 1940 w ramach akcji opieki nad dziećmi -ofiarami
wojny z poręczenia hm Józefiny Łapińskiej /kontakty na ul Piusa 71
/dziś Piękna /w placówce P.C.K, później Al. Ujazdowskie R.G.O/

W tym czasie odwiedzałam domy rezerwistów i kierowałam osierocone dzieci do Domów Dziecka ~~z.t.p.~~

Od marca w związku z zaangażowaniem się w konspirację rodem z Poznania w/w zadania realizuję dorywczo.

~~Zaprzyjęta w lutym przez Witolda Grotta współzałożyciela "Ojczyzny" (kryptonim "Omega") i Walęgo Rędko RP na Kraj była łączniczką między szefem a konspiratorami związanymi z Biurem Oświatowo-Szkolnym/ks dr Maksymilian Rode/, Wojskowym Korpusem Zachodnim/Antoni Bocheński/.~~

Mieszkanie/Warszawa Krasińskiego 18/ udostępnione na czas wojny mojej rodzinie przez prof. U.P Skałkowskiego w latach 1941-44 było punktem kontaktowym naszej organizacji. Powielano tu tajne pismo "Ojczyzna" - Roman Stefański ps. Roch. Nocowali członkowie organizacji z terenów Warthegau m.i: Kirył Sosnowski ps Konrad, Edward Serwański ps Mietek. W mieszkaniu miało miejsce niecodzienne wydarzenie kulturalne: wieczór poezji z udziałem Jarosława Iwaszkiewicza/1943/. Inicjatorem spotkania był student medycyny podziemnego Uniwersytetu Warszawskiego Edward Kowalski.

~~W latach 1942-1944 kontynuowałam studia na Wydziale Humanistycznym Filologia Polska profesorowie Wacław Borowy, Witold Doroszewski, Julian Krzyżanowski. Studenci to poeci podziemnej Warszawy: Wacław Bojarski śmiertelnie ranny w akcji pod pomnikiem Kopernika, Andrzej Trzebiński z grupy Sztuka i Naród rozstrzelony w publicznej egzekucji /ul Nowy Świat/, Tadeusz Borowski /zgodzany do Oświęcimia/ i Tadeusz Gajcy, który zginął w powstaniu na Starówce.~~

~~W latach 1942-44 studiowała polonistykę na tym samym uniwersytecie.~~

~~W lipcu 1944 byłam uczestnikiem tajnego Zjazdu Delegatów "Ojczyzny" /Warszawa, ul. Wolność 14/. Zjazd odbył się w Zakładzie Wychowawczym dla dzieci którego kierownikiem był członek organizacji dr.med. Zdzisław Jaroszewski "Jan".~~

~~Podczas Powstania Warszawskiego przeżyłam w Warszawie z dziećmi Tadeusz Mściwój 14.3.41, Anna Grażyna 8.2.1944. Mąż Maksymilian [w konspiracji "Ojczyzna" -Wojskowy Korpus Zachodni] walczył na Żoliborzu w grupie "Żywiela". Obronca klasztoru S.S Zmarwychwstanek z-ca dowódcy placówki. W tym czasie z działaczami społecznymi naszego osiedla organizowałam czas wolny małych mieszkańców kolonii; współuczestniczyłam w redagowaniu kolportażu gazetki pt "JAWNUTKA"/red. pisarka Maria Kownacka, wydawca, dr nauk historycznych Janina Przeworska.~~

~~Podczas Powstania Warszawskiego, miałam małą dzieci (ur. w 1941 i 1944), musiała pozostać w domu. (mąż, Maksymilian, walczył na Żoliborzu) w wolnym czasie współredagowałam gazetkę "Jawnutka".~~

1/1/3

Dzieci z koloni na Krasieńskiego¹⁸ wystawiały dla żołnierzy AK fragment Kordiana J. Słowackiego " O Janku, co psom szył buty" . Od 1 września podjęto naukę szkolną w kilku osobowych zespołach [z inicjatywą i pod nadzorem mieszkańców IV koloni: Hipolita Kaczyńskiego i Wandy Nietzschej]

Po kapitulacji w obozie przejściowym w kościele św. Wojciecha na Woli, Pruszkowie potem Kraków i Piotrków/ Mieszkania w Warszawie i Poznaniu zburzone. ^{Mieszkanie na ul. Włóknałkowskiej}
Podejmuję pracę zawodową ^{ul. 5. 1945} szkoła powszechna I stopnia, Uniwersytet Ludowy-Poznański. Potem Szczecin¹⁹⁴² Liceum dla pracujących, upowszechnianie czytelnictwa i samokształcenia/wizytator kuratorium. Warszawa. Ministerstwo Oświaty / Departament Oświaty Dorosłych zwolniona w roku 50 i przeniesiona do szkolnictwa zawodowego.

Od roku 1965 pracowałam jako nauczyciel Korespondencyjnego Liceum dla Pracujących przekształconego później w Centrum Kształcenia Ustawicznego. Do egzaminów dojrzałości przystępują klasy : pracowników TV, pielęgniarek świeckich i zakonnych, sportowcy, piosenkarki, muzycy, policjanci, a także więźniowie z Rakowieckiej /b. narkomani/
Lekcje z uczniami niepełnosprawnymi prowadziłam w Konstancinie i Chylińskich, szpitalu na Spartańskiej i w domach rodzinnych uczniów¹⁹

~~.....~~ korespondencyjnie kontaktowałam się z dziećmi i młodzieżą przebywającą ^(z rodzicami) czasowo na placówkach ~~gościnnych~~ dyplomatycznych poza granicami Polski/poprawianie zadań kontrolnych, egzaminy w Warszawie a także matura w Pradze czeskiej /1972 Algierze/1973/.

Drugi nurt zainteresowań pedagogicznych realizowałam opracowując na zlecenie Instytutu Pedagogiki podręcznik dla szkół przysposobienia rolniczego...

~~.....~~ ankiety z zakresu samokształcenia, publikując na łamach "Polonistyki" i " Szkoła i dom" wyniki ankiet . W konkursie odczytów pedagogicznych otrzymałam kolejno I i II miejsce.

Po wojnie zatrudniona jako pedagog. W 1949 uzyskała tytuł magistra na Uniwersytecie Warszawskim ^{z odznaczeniem}
Odznaczenie: Złoty Krzyż Zasługi Nagroda Min. Oświaty II stopnia / Krzyż Kawalerski ^{am} Orderu Dobroci Polki.

Halina Górna z d. Pohl, ps. „Ewa”

2/1/4

-1-

Pohl-Górna Halina Władysława ps. Ewa.

c. Walentego i Władysławy Ludwiczak ur. 30.04.1918 w Poznaniu.

Gimnazjum/1937/, mgr U.W./1949/! Przynależność organizacyjna: Sodaliczka Mariańska, Noga/Narodowa Organizacja Gimnazjalna, Od r. 1934 działalność w harcerstwie /gromady zuchowe, kursy szkoleniowe, zloty/Spała 1935/, Pikiliszki k/Wilna/1937/, publikacje na łamach "Orląt" pismo młodzieży gimnazjalnej; "Na tropie" Organ Naczelnych Władz Z.H.P.

W okresie studiów należałam do Akademickiego Koła Harcerskiego, z którego wywodzi się legendarny Kurier z Warszawy, Jan Nowak- Jeziorański i Naczelnik Szarych Szeregów Florian Marciniak. *Podczas działań wojennych w 18 1939 w Pogotowiu Harcerskim. W 21 1939 wraz z rodziną w medycynie przez Niemców*

Pełniąc funkcje przybocznej Hufcowej przy Komendzie Z.H.P. na kurso-konferencjach przygotowywałam się do organizowania gromad zuchowych dla dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych. / Wa-wa Instytut dla Głuchoniemych, Laski /rok 1938. / W miesiącach letnich organizowałam i prowadziłam kolonie dla zuchów z Wolnego miasta Gdańsk/Sulmino 1938 i 1939/.

Służba w Wojennym pogotowiu Harcerskim: Zaprzysiężenie /Bucze k/Olkusza /alarmowa zbiórka uczestniczek kursu dla phm, noc 28/29 sierpnia 1939 /. Przydział: Poznań; zadanie: organizowanie punktów sanitarno-gospodarczych dla cywilnej ludności. Realizacja: nieudana próba dotarcia na przedpola Warszawy. Transport organizowała kom. Warszawskiego Pogotowia Harcerskiego, Irena Kisielnicka-Łukomska. Po zbombardowaniu torów kolejowych i kraśnię samochodu zadanie realizują harcerki z AKHy /Sabina Łukomska, Danuta Marciniak, Halina Pohl przy współpracy z komitetem Obywatelskim i PCK /miasteczko Witkowo k Gniezna/4.09.-20.09 1939/

Kontynuacja harcerskiej pomocy w Poznaniu, zajęty przez wojska niemieckie, pod rozkazami komendantki Pogotowia Wojennego hm. Bratumiły Antoszewskiej-Musidłowskiej do dnia mojego wysiedlenia z rodzicami i siostrami z domu rodzinnego/18 listopad 1939/

W obozie przejściowym Poznań-Główna przebywałam do 18 grudnia, z innymi więzionymi harcerkami organizowałyśmy zabawy i opiekę nad dziećmi. Po nieudanym zakwaterowaniu naszego transportu w Sokołowie Podlaskim pociąg stał na Dworcu Gdańskim w Warszawie. Udało się nam wydostać i w Warszawie przetrwać do do 30 sierpnia 1944 roku.

Od stycznia 1940 w ramach akcji opieki nad dziećmi -ofiarami wojny z polecenia hm Józefiny Łapińskiej /kontakty na ul Piusa 71 /dziś Piękna /w placówce P.C.K, później Al. Ujazdowskie R.G.O/

W tym czasie odwiedzałam domy rezerwistów i kierowałam osierocone dzieci do Domów Dziecka i t.p.

Od marca w związku z zaangażowaniem się w konspirację rodem z Poznania w/w zadania realizuję dorywczo.

Zaprzyjęzona ^{II 1940 zaprzyniona w} w lutym przez Witolda Grotta, współzałożyciela ^(niepodepisane) Organizacji "Ojczyzna" (kryptonim "Omega") ^{przez Witolda Grotta "Adama"} i ~~Wojewodę RP na Kraj~~ ^{funkcję łączniczki} byłam łączniczką między szefem a konspiratorami związanymi z Biurem Oświatowo-Szkolnym/ks dr Maksymilian Rode/, Wojskowym Korpusem Zachodnim/Antoni Bocheński/.

Mieszkanie/Warszawa Krasińskiego 18/ udostępnione na czas wojny mojej rodzinie przez prof. U.P Skałkowskiego w latach 1941-44 było punktem kontaktowym naszej organizacji. Powielano tu tajne pismo Ojczyzna- Roman Stefański ps. Roch. Nocowali tu członkowie organizacji z terenów Warthegau m.i: Kirił Sosnowski ps Konrad, Edward Serwański ps Mietek. W mieszkaniu miało miejsce niecodzienne wydarzenie kulturalne: wieczór poezji z udziałem Jarosława Iwaszkiewicza/1943/. Inicjatorem spotkania był student medycyny podziemnego Uniwersytetu Warszawskiego Edward Kowalski.

W latach 1942-1944 kontynuowałam studia na Wydziale Humanistycznym Filologia Polska: profesorowie Wacław Borowy, Witold Doroszewski, Julian Krzyżanowski. Studenci to poeci podziemnej Warszawy: Wacław Bojarski śmiertelnie ranny w akcji pod pomnikiem Kopernika, Andrzej Trzebiński z grupy Sztuka i Naród rozstrzelany w publicznej egzekucji /ul Nowy Świat/, Tadeusz Borowski /złany do Oświęcimia/ i Tadeusz Gajcy, który zginął w powstaniu na Starówce.

W lipcu 1944 byłam uczestnikiem Tajnego Zjazdu Delegatów "Ojczyzny" /Warszawa ul Wolność 14/. Zjazd odbył się w Zakładzie Wychowawczym dla dzieci, którego kierownikiem był członek organizacji dr.med. Zdzisław Jaroszewski "Jan" .

Powstanie Warszawskie przeżyłam w Warszawie z dziećmi [Tadeusz Mściwój 14.3.41, Anna Grażyna 8.2.1944] Mąż Maksymilian [w konspiracji] "Ojczyzna" -Wojskowy Korpus Zachodni] walczył na Żoliborz w zgrup. Żywiciela, obrońca klasztoru S.S Zmarwychwstanek z-ca dowódcy placówki. W tym czasie z działaczami społecznymi naszego osiedla organizowałam czas wolny małych mieszkańców kolonii; współuczestniczyłam w redagowaniu kolportażu gazetki pt "JAWNUTKA"/red.pisarka Maria Kownacka, wydawca, dr nauk historycznych Janina Przeworska.

21/6

Dzieci z koloni na Krasińskiego¹⁸ wystawiały dla żołnierzy AK fragment Kordiana J. Słowackiego " O Janku, co psom szył buty" . Od 1 września podjęto naukę szkolną w kilku osobowych zespołach [z inicjatywy i pod nadzorem mieszkańców IV koloni, Hipolita Kaczyńskiego i Wandy Nietzschej]

Po kapitulacji w obozie przejściowym w kościele św. Wojciecha na Woli, Pruszkowie potem Kraków i Piotrków/ Mieszkania w Warszawie i Poznaniu zburzone ^{Mieszkania w Warszawie i Poznaniu} ~~Mieszkania w Warszawie i Poznaniu~~.
Podejmuję pracę zawodową ¹⁹⁴⁵ szkoła powszechna I stopnia , Uniwersytet Ludowy-Poznańskie. Potem Szczecin ¹⁹⁴⁴ Liceum dla pracujących, upowszechnianie czytelnictwa i samokształcenia/wizytator kuratorium Warszawa. Ministerstwo Oświaty / Departament Oświaty Dorosłych zwolniona w roku 50 i przeniesiona do szkolnictwa zawodowego.

Od roku 1965 pracowałam jako nauczyciel Korespondencyjnego Liceum dla Pracujących przekształconego później w Centrum Kształcenia Ustawicznego Do egzaminów dojrzałości przystępują klasy : pracowników TV, pielęgniarek świeckich i zakonnych, sportowcy, piosenkarki, muzycy, policjanci, a także więźniowie z Rakowieckiej ¹⁹⁴⁵ /~~1945~~ narkomani / Lekcje z uczniami niepełnosprawnymi prowadziłam w Konstancinie i Chylińskich, szpitalu na Spartańskiej i w domach rodzinnych uczniów ¹⁹

~~Pracowałam~~ korespondencyjnie ^(zrodziszmi) kontaktowałam się z dziećmi i młodzieżą przebywając czasowo na placówkach ~~dyplomatycznych~~ dyplomatycznych poza granicami Polski /poprawianie zadań kontrolnych , egzaminy w Warszawie a także matura w Pradze czeskiej /1972 Algierze/1973/.

Drugi nurt zainteresowań pedagogicznych realizowałam opracowując na zlecenie Instytutu Pedagogiki podręcznik dla szkół przysposobienia rolniczego. .

~~Pracowałam~~ ankiety z zakresu samokształcenia, publikując na łamach "Polonistyki" i " Szkoła i dom" wyniki ankiet . W konkursie odczytów pedagogicznych otrzymałam kolejno I i II miejsce.

Odnaczenia: Złoty krzyż Zasługi, Nagroda Min. Oświaty II stopnia, Krzyż Kawalerski O.P.

J. 2103

POHL- GÓRNA Halina

ps. "Ewa"

V. Nazwiskowe karty informacyjne: 1.

i

J. 2109 / USK

«O'cypana»

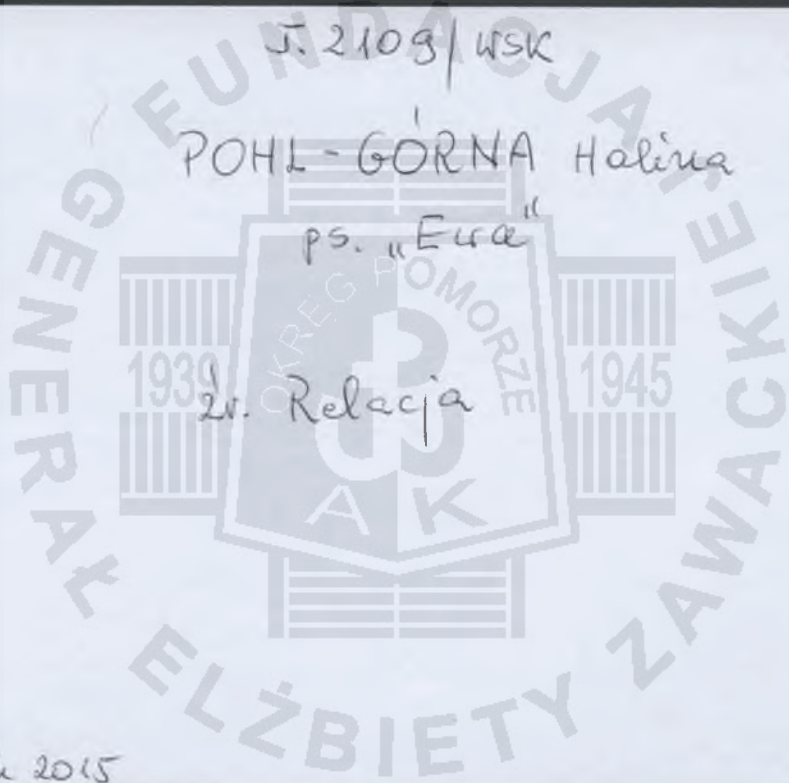
POHL - GÖRNA Halina

ps. «Eura»

20. Relacja

1939

1945

B. Rojek 2015

T. 2109/WSK

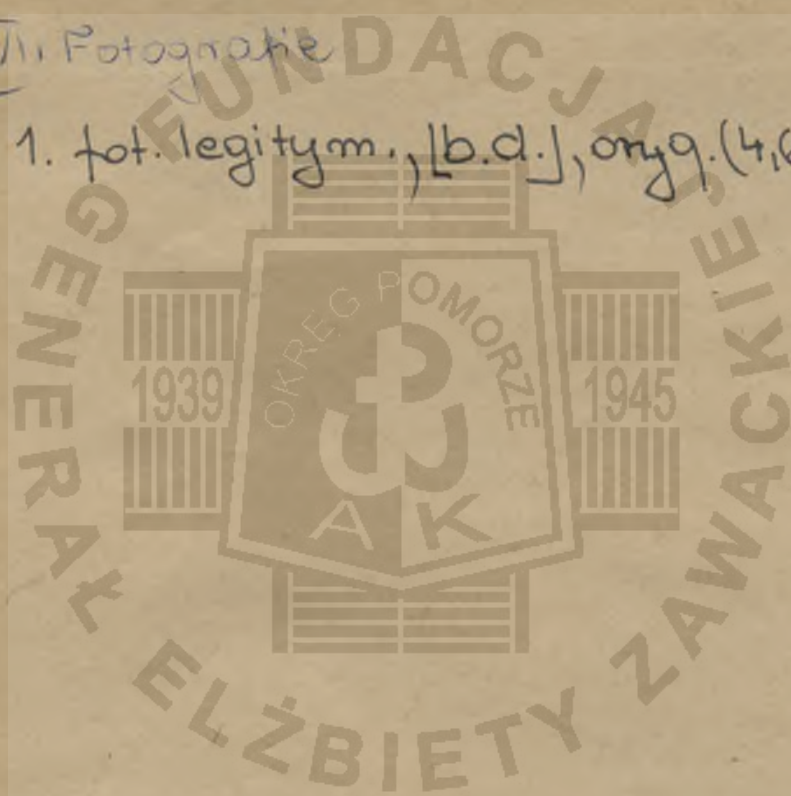
"Opaczka"
Poust. W. 157.

POHL - GÓRNA Kalina

ps. "Zwa"

VII. Fotografie

1. fot. legitym., [b.d.], oryg. (4,6 x 7,2)
521.1

1. WSK
Jeszcze osobowe

2. T. 2108/WSK

3. oryg; 4,6 x 7,2

4.

5. POHL - Górna

6. N. N.

7.

8. Uwagi : Ofio ne odwożcie fot.

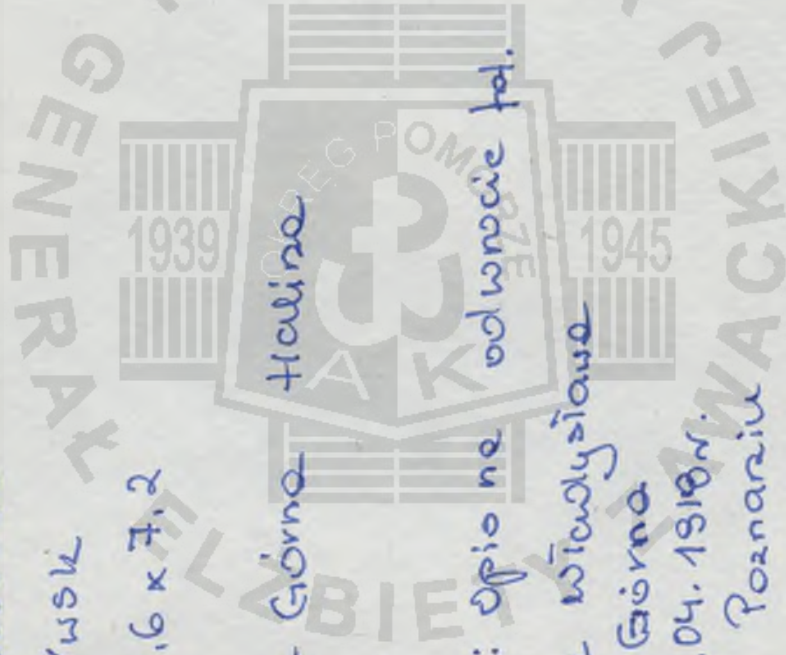
Halina Władysława

Pohl - Górna

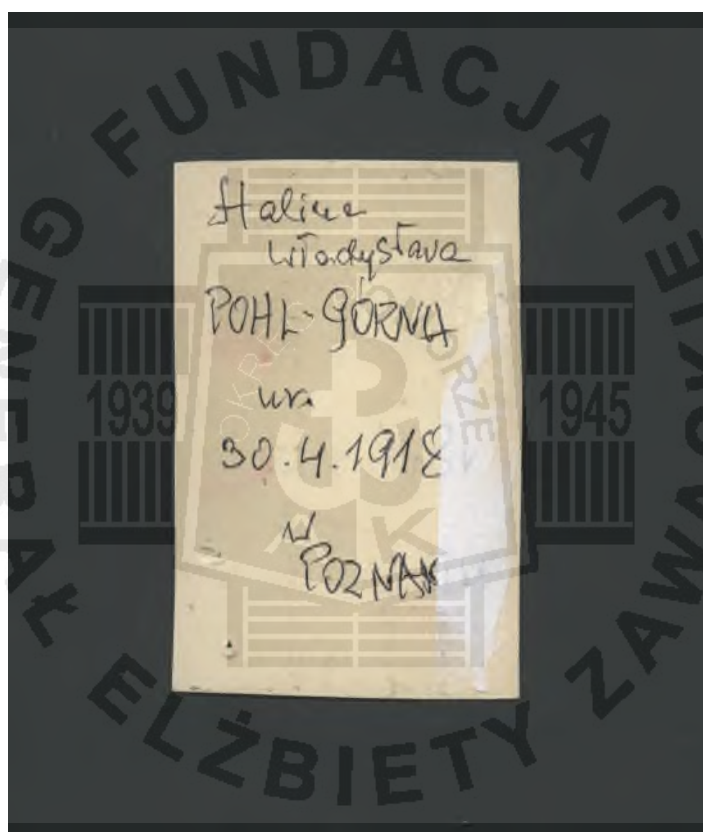
ur. 30.04.1918r.

W Poznaniu

Z. Świt. 2012r.

Pohl-Górna Halina.

